

служители що се отнася до специалнитѣ задължения на тия послѣднитѣ къмъ тѣхната служба спрѣмо държавата: и въ тия случаи държавата се прѣдставлява като носителъ на *im-regium*, затова и дисциплинарнитѣ сѣдилища въ извѣстно отношение сж сродни сж административнитѣ.

Но посоченото различие далечъ не означава, че всѣко сѣдилище може и трѣба да бжде снабдено изключително съ единия видъ компетенция. Напротивъ, съвсѣмъ не е невъзможно, щото на едни и сѣщи сѣдилища да бжде възложена всичката защита на субективнитѣ права, или обикновенитѣ сѣдилища, както е напр. въ България, да упражняватъ между друго и функции, които по своята сжщностъ да не се различаватъ отъ компетенцията на административнитѣ или на дисциплинарнитѣ сѣдилища¹¹⁾.

§ 77. — II. Обикновенитѣ сѣдилища.

Слѣдъ като за извѣстно врѣме руската окупационна властъ въ България възстанови сжществуващитѣ още въ турско врѣме т. н. „сѣвъти на старейшинитѣ“ и „окржжнитѣ сѣдебни сѣвъти“, на 1 януари 1879 г. сж влѣзли въ сила „врѣменнитѣ правила за устройството на сѣдебната частъ въ България“, които сж прѣдвиждали: „селски“, „окржжни“, „губернски“, „административни“, „духовни“ и „кадийски“ сѣдилища¹⁾.

Селскитѣ сѣдилища, прѣобразувани отъ заваренитѣ „сѣвъти на старейшинитѣ“, сж се състояли отъ най-старшето

¹¹⁾ Що се отнася до подраздѣлението на сѣдилищата, „законътъ за административното правосѣдие“ отъ 1912 г. въ чл. 11 употрѣбява названието „обикновени сѣдилища“ въ смисъла на тукъ прокараната класификация: всички общи и специални обикновени сѣдилища въ отличие отъ административнитѣ и дисциплинарнитѣ сѣдилища.

Дисциплинарнитѣ сѣдилища стоятъ въ връзка съ въпроса за положението на държавнитѣ служители. Именно този „чиновнически въпросъ“ е единъ отъ най-болнитѣ у насъ. Въ това отношение нѣма нищо поразхвърлено и по-безсистемно отъ нашето законодателство. Разнитѣ закони съдържатъ отдѣлни постановления за дисциплинарни комисии по разнитѣ вѣдомства. Срв. напр. закона за народното просвѣщение (чл. чл. 206 слѣдн.), закона за Главната дирекция на статистиката (чл. 14) и др. *Смѣсена компетенция* иматъ: напр. Върховниятъ административенъ сѣдъ (чл. 5 отъ закона за административното правосѣдие), Върховниятъ касационенъ сѣдъ, апелативнитѣ и окржжнитѣ сѣдилища (закона за устройството на сѣдилищата, чл. чл. 167 слѣдн.), до колкото всички тия сѣдилища упражняватъ дисциплинарна властъ и надзоръ надъ сѣдитѣ и другитѣ сѣдебни служители.

¹⁾ По историята на сѣдилищата у насъ срв. Доклада на парламентарната комисия за изработване щатове, томъ I, стр. 61 и слѣднитѣ.